

ELS COMPLEMENTES VERBALS

Segons quina siga la naturalesa del predicat en una oració, trobarem uns complementes verbals o uns altres. Hi ha una distinció bàsica:

- **Predicat nominal**, en què el verb (*ser* o *estar*) actua com a enllaç entre el subjecte i l'atribut, que expressa un estat o una qualitat d'aquell (*Pau és molt responsable; Pau = molt responsable*).
- **Predicat verbal**, en què el verb expressa una acció o un procés. El significat pot completar-se amb diversos complementes, més o menys necessaris segons el verb i segons la quantitat d'informació que es vol donar (*Vera dormia plàcidament al bressol*).

L'atribut

L'atribut és el complement que va darrere dels verbs copulatius (*ser* o *estar*) i indica qualitats o estats del subjecte. Llevat d'algunes excepcions, concorda en gènere i nombre amb el subjecte. Hi ha diversos elements lingüístics que poden fer d'atribut: noms, pronoms, adjectius, adverbis...

Aquesta discussió és poc enriquidora. / La directora està contenta.
subjecte   atribut   subjecte   atribut

- 1 Subratlla l'atribut d'aquestes oracions i relaciona'ls amb el tipus d'element que és. Primer en parella. Després, individualment.

En parella

Oracions

- L'advocada és eficient.
- Alexa serà la delegada.
- El culpable era ell.
- Àngel i Carla són de Vinaròs.
- Demà serà massa tard.

Element lingüístic

- Sintagma nominal
- Sintagma adverbial
- Pronom
- Sintagma preposicional
- Sintagma adjectival

Individualment

Oracions

- La tempesta està lluny.
- Els premiats som nosaltres.
- Joan va ser el guionista de la pel·lícula.
- Toni està esgotat.
- El teu raïm preferit és de Gata de Gorgos.

Element lingüístic

- Sintagma nominal
- Sintagma adverbial
- Pronom
- Sintagma preposicional
- Sintagma adjectival

Quant a la **substitució pronominal**, usarem uns pronoms o uns altres segons el tipus d'atribut.

- Quan l'atribut és un **nom indeterminat**, un **sintagma adjectival**, un **sintagma adverbial** o un **sintagma preposicional**, el substituïm pel pronom *ho*.

Mireia és dietista? Sí, Mireia ho és. / Eres feliç? Sí, ho soc.

Està prop? No, no ho està. / Eixe arròs és de Sueca? Sí, ho és.

- Quan l'atribut és un **nom determinat**, tenim dues opcions. Podem usar el pronom *ho*, o podem usar els pronoms *el*, *la*, *els*, *les* si volem parlar amb més precisió, atenent al gènere i al nombre del nom que volem substituir.

Aquell home és el jutge. → Aquell home l'és. / Aquell home ho és.

Emma és la vocalista del grup. → Emma l'és. / Emma ho és.

Els alumnes són els màxims interessats. → Els alumnes els són. / Els alumnes ho són.

Elles són les pianistes. → Elles les són. / Elles ho són.

X **2** Substitueix l'atribut pel pronom feble adient. Evita el pronom *ho* en els casos que pugues.

- a) Soc comercial.
- b) Seré la vostra guia.
- c) És un bon estudiant.
- d) La moto està bruta.
- e) Miquel està malalt.
- f) Estan molt disgustades.
- g) Arnau és el nou professor de biologia.
- h) Els jugadors són els responsables.
- i) Foren unes lluitadores.
- j) De tot el grup seran les úniques atletes alcoianes.

El complement directe

El complement directe és el sintagma que completa el significat dels verbs transitius. Normalment **no va precedit de la preposició a** (He visitat la meua neboda). Pel que fa a la **substitució pronominal** de la 3a persona, el pronom feble que utilitzarem dependrà del tipus de complement directe substituït:

- Si el nucli del **complement directe** va precedit per un **article definit** (*el, la, els, les*), un **demostratiu** (*aquesta, eixe, aquelles...*) o un **possessiu** (*el nostre, els seus, les teues...*), utilitzarem els pronoms **el, la, els o les**.
Necessite la teua autorització. → La necessite.
Agafa els diners. → Agafa'ls.
- Si el **complement directe** no du cap determinant o aquest és un **indefinit** o un quantificador, se substitueix pel pronom **en**.
Necessite autorització. → En necessite.
Agafa diners. → Agafa'n.
- Si el **complement directe** és un **pronom neutre** (*açò, això o allò*) o es tracta d'una **proposició subordinada substantiva**, s'usa el pronom **ho**.
Ha dit això. → Ho ha dit.
Ha dit que no ens preocupem. → Ho ha dit.

X **3** Substitueix els complements directes subratllats pels pronoms febles corresponents.

- a) Puja això, per favor.
- b) Crec que no tens raó.
- c) Has guardat les ensaïmades?
- d) Núria sempre contava històries.
- e) Compra el tiquet.

X **4** Ara subratlla tu els complements directes i fes-ne la substitució per pronoms febles.

- a) Tens les butxaques foradades.
- b) Per què has preguntat això?
- c) Vull que m'acompanyes.
- d) Vaig escriure set poemes.
- e) La cuinera preparava lletilles.

El complement indirecte

El complement indirecte fa referència al destinatari de l'acció verbal i sempre va **introduït per les preposicions a o per a**.

Han concedit una beca a Sandra.

L'associació ha arreplegat menjar per als afectats.

Els pronoms personals que poden substituir el complement indirecte són **li** (per al singular) i **els** (per al plural). No hi ha distinció entre masculí i femení, i recorda que ***lis** no existeix en valencià.

Li han dedicat una cançó. (a Maria)

Els han dedicat una cançó. (a Maria i a Cristina)

5 Substitueix els complements indirectes subratllats pels pronoms febles corresponents.

- Comprarem un telèfon per a la tia.
- Escudellava els macarrons al xiquet.
- Donaré una sorpresa a Míriam.
- Durem rosquilles per als assistents.
- He cuinat una coca per als amics.

6 Ara subratlla tu els complements indirectes i fes-ne la substitució per pronoms febles.

- Has de cosir-li el vestit a la nina.
- Llegia faules als alumnes.
- Explicava els problemes als qui preguntaven.
- Ha guardat un pastisset per a son pare.
- Has reservat la butaca per a la iaia?

El complement de règim verbal

Hi ha verbs que necessiten completar el significat amb un complement precedit de preposició (*contribuir a, parlar de, confiar en...*). Aquest complement, regit pel verb, s'anomena complement de règim verbal: *S'ha acostumat de seguida a les noves responsabilitats*.

El complement de règim verbal es pot substituir pels pronoms **hi** o **en** segons la preposició que l'introdueix:

- Preposició *a, en* o *amb* → pronom **hi**: Ell ha renunciat al premi, però jo no **hi** he renunciat.
- Preposició *de* → pronom **en**: Per què et rius d'aquell home? Jo no me'n ric.

7 Identifica els complements de règim verbal i substitueix-los pels pronoms corresponents.

- L'excés de cotxes ha contribuït al canvi climàtic.
- Aquell actor parla de tu.
- Marc pensa en ella.
- La cirurgiana procedirà a l'operació.
- No em vaig adonar de la meua falta d'empatia.
- S'exercita en el pilotatge d'avions.
- Ha renunciat al càrrec de regidor.
- Penseu en una possible solució.
- Es burlava de les seues companyes.
- Des de menut estava acostumat al soroll.
- La psicopedagoga es preocupa per l'alumnat.

El complement circumstancial

El complement circumstancial concreta les circumstàncies (temps, lloc, manera, instrument, companyia...) en què es produeix l'acció o el procés expressats pel verb.

Els expedicionaris acamparen al peu de la muntanya. (CC de lloc)

Llava't les mans amb sabó. (CC d'instrument)

Demà portaré l'esmorzar. (CC de temps)

Marta ho ha interpretat al peu de la lletra. (CC de manera)

No vol anar al cinema amb la família. (CC de companyia)

Quant a la substitució per pronoms febles, els **complements circumstancials de lloc** poden ser reemplaçats pel pronom **en** quan van introduïts per la preposició **de**, o pel pronom **hi** si van introduïts per qualsevol altra preposició.

Ja has tornat de l'institut? Sí, ja n'he tornat.

Vas a Dénia? No, ja **hi** vaig anar ahir.

La resta de complements circumstancials se substitueixen pel pronom **hi**.

Sempre parla amb tanta educació? Sí, sempre **hi** parla.

E Indica quin tipus de complements circumstancials són els sintagmes destacats.

- a) Visc amb un xic francès.
- b) L'endemà va eixir el sol.
- c) Talleu el pollastre amb les tisores.
- d) Passàrem la vesprada en el museu.
- e) Es comporta de manera estranya.

S Substueix els complements circumstancials subratllats pel pronom corresponent.

- a) Cada dia ens banyàvem a la piscina.
- b) Treia els llibres de la bossa.
- c) No s'ha volgut quedar a l'hotel.
- d) Ella també vol pujar fins al cim.
- e) Com ha pogut viure dins d'aquella xabola?
- f) No et preocupes, passarem per Castelló.
- g) M'ha dit que eixiria tard de sa casa.

10 En parelles, decidiu quin tipus de complements són els sintagmes subratllats, si de règim verbal o circumstancials. A continuació, comenteu-ho entre tots.

El carrer de Sant Bonaventura la va rebre amb una bafarada calenta i apegalosa de terra i pols. Un parell de pales mecàniques passejaven entre bigues partides i enderrocs amuntgats com formigues gegantines. Un camió barrava l'entrada i hagué de vorejar-lo de gairó. Va sentir l'escalfor del motor i la pudor oliosa del fum i del greix. Les pales acabaven de tombar una paret i el núvol de polseguera s'escampava espectralment per l'estretor del carrer. Va tardar uns quants minuts a dissipar-se. En això, pogué besllumar el que restava de Sant Bonaventura. D'aquell antic barri obrer, estret i costerut, n'havien tombat ja set o huit cases. Entre les edificacions que restaven dretes trobà la que buscava, just a l'entrador, fent cantó quatre pisos amb un únic balcó per planta. No tenia timbre. Només un picaporta de ferro, una mà tancada amb una bola, rovellat i pesant. Com que a l'associació li havien dit que era el segon, repicà dues vegades. La porta cedí a l'espenta, perquè tenia el pany rebotat.

El complement predicatiu

El complement predicatiu és aquell complement que respecte del subjecte o del complement directe es comporta com un atribut: n'indica les qualitats i hi concorda en gènere i nombre. Respecte al verb es comporta com un complement circumstancial de manera:

Les aigües del riu baixaven brutes.

S   V   CP

La porta tenia el pany rebentat.

S   V   CD   CP

Segons la funció sintàctica de l'element amb què concorda el complement predicatiu, distingim entre:

- **Complement predicatiu de subjecte**

Les xiquetes van quedar meravellades. (L'adjectiu *meravellades* fa referència a *les xiquetes*, amb qui concorda en gènere i nombre.)

- **Complement predicatiu de complement directe**

Anna considera injust el comentari. (L'adjectiu *injust* fa referència a *el comentari*, amb qui concorda en gènere i nombre.)

Identificarem el complement predicatiu perquè compleix aquestes tres condicions:

- 1) Complementa verbs no copulatius.
- 2) Respon a la pregunta *com?*
- 3) Concorda en gènere i nombre bé amb el subjecte o bé amb el complement directe.

11 **Comproveu en grups que els quatre exemples anteriors compleixen les tres condicions esmentades.**

12 **Subratlla el complement predicatiu i el pronom que el substitueix en les oracions següents i, a continuació, completa la teoria.**

- a) El gat va morir patint; jo no hi voldria morir.
- b) Des de fa uns dies et veig molt alegre i abans no t'hi veia.
- c) Maria va eixir del camp enrabada. Mai abans hi havia eixit.
- d) He trobat la llibreta oberta, però jo no la hi havia deixada.

Els **complements predicatius** se substitueixen pel pronom feble .....

13 **Completa les oracions amb complements predicatius. Recorda que han de complir les tres condicions anteriors. Pots canviar el gènere i el nombre del referent mentalment per a estar-ne segur.**

- a) Serviren les pizzes .....
- b) Trobarem els amics .....
- c) Miquel ha fet el guisat .....
- d) Bernat ha deixat la cuina de l'apartament .....
- e) El paquet ha arribat .....
- f) La bicicleta té les rodes .....

14 **Comenteu entre tota la classe quin tipus de complement verbal us resulta més difícil d'identificar i quines comprovacions podeu fer per a assegurar-vos que l'encerteu.**

32 Encercla les errades que trobes en aquestes oracions pel que fa a l'apostrofació.

- El horari de la biblioteca serà de les nou a l'una del migdia.
- Segons la organització, la jornada del institut va ser un èxit.
- Quan vulgues descansar la vista mira al horitzó uns quants minuts.
- L'efe, la b i la i de FBI s'escriuen en majúscula.
- La simetria perfecta no existeix, per tant, no et preocupes per la asimetria.
- Si tens la oportunitat, matricula't a l'universitat.

Fa uns quants anys, es considerava que paraules com *anormalitat* o *asimetria* no s'havien d'apostrofar, ja que podia haver-hi confusió entre *la normalitat / l'anormalitat* i *la simetria / l'asimetria*. Però aquesta confusió només es pot donar en la parla, i no en l'escriptura, de manera que cal seguir la regla general quan escrivim. Quan parlem, podem pronunciar *la anormalitat* i *la asimetria* per a evitar l'ambigüitat.

Altres usos de l'apòstrof

A banda dels articles i la preposició *de*, hi ha un altre grup de paraules que també s'apostrofa en alguns casos: els **pronoms febles**.

Els pronoms febles *em, et, es, el, la* i *en* s'apostrofen davant de formes verbals començades per vocal o *h*: *m'agrada, t'escolta, l'envia, n'han agafat...*

Els pronoms febles *em, et, es, el, ens, els* i *en* s'apostrofen darrere de formes verbals acabades en vocal: *porta'm, pentina't, riure's, pinta'l, acompanya'ns, mira'ls, compra'n...*

33 Completa les oracions amb la forma adequada del pronom feble. *i digues si és correcte*

em, m', 'm, -me	et, t', 't, -te
<ul style="list-style-type: none"> ..... encantaria aprovar valencià. Mira ..... als ulls! Elvira ..... telefona. Doneu ..... les gràcies. 	<ul style="list-style-type: none"> ..... has enfadat? Connecta ....., si vols. Has de fixar ..... per on vas! No ..... poses nerviós!
el, l', 'l, -lo	la, l', -la, -la
<ul style="list-style-type: none"> L'autobús, ... has agafat a hora? L'abric, penja ..... allà. El mòbil, desconnecteu ..... El llibre, ja ..... vaig llegir. 	<ul style="list-style-type: none"> La pregunta, ... contestaré demà. La recepta, ... he seguida fil per randa. La postal, enviem ..... prompte. La samarreta, renta ..... amb suavitzant.
ens, ens, 'ns, -nos	els, els, 'ls, -los
<ul style="list-style-type: none"> Telefona ..... quan pugues. Maite no ..... saluda. Porteu ..... aigua fresca, per favor. ..... has preparat l'esmorzar? 	<ul style="list-style-type: none"> Els apòstrofs, ... col·loca molt bé. Els apunts, passeu ..... en net. Els gots, no ..... escures encara. Els papers, tira ..... al contenidor.
en, n', 'n, -ne	es, s', 's, -se
<ul style="list-style-type: none"> ..... he comprat molts, de llibres. De llibretes, has de dur ..... un parell. Si vols bresquilles, agafa ..... unes quantes. De faltes, ... fas massa. 	<ul style="list-style-type: none"> No pot veure ..... sense ulleres. La una ..... escriu sense apòstrof. Marta vol deixar ..... la faena. A l'hivern, ... fa de nit molt prompte.

AUTOAVALUACIÓ

1 Indica quin tipus de complements són els sintagmes subratllats.

a) Els veïns hem lliurat a l'alcalde un escrit de protesta.

b) Demà explicaré les oracions als meus alumnes amb més tranquil·litat.

c) Carles ha comprat un ratolí per a Ferran en eixa botiga.

d) A la Fira del Llibre Anna Moner va signar les seues novel·les als visitants.

e) En la novel·la Crim de Germania Josep Lozano descriu els personatges amb tota mena de detalls.

2 En les oracions anteriors, substitueix els complements en negreta per pronoms febles.

a) _____

b) _____

c) _____

d) _____

e) _____

3 Identifica els complements en aquestes oracions i indica'n la funció.

a) Anna arriba cansada de la faena.

b) La meua germana coneix molts traductors.

c) Han venut entrades per als xiquets.

d) Aquesta primavera viatjaré per la Mediterrània.

e) Els treballadors no volen renunciar als seus drets laborals.

4 Troba els errors relacionats amb l'ús de l'apòstrof en aquest text de Carles Cortés.

Toni, Felip i Arnau acompanyaven el pare d'aquest últim a donar voltes per la illa sempre que podien. A Toni no li agradava que Felip s'els unira, però Arnau sempre el convidava. Calia resignar-se, encara que Toni sempre malfiava de la presència de l'altre amic que semblava riures de cada frase que ell pronunciava. Tot i haver anat a dormir només tres o quatre hores abans, ben enjorn, a les nou del matí, es dirigien cap al port on els esperava el senyor Genís. Així, anaren coneixent pam a pam cada racó de la seua terra, del seu país. Un espai de on Toni no havia eixit mai. Per això, s'enyorava de veure el que hi havia més enllà. Els habitants d'aquella illa es mostraven resignats, però Toni s'adonava que tothom tenia curiositat de conèixer què hi havia més enllà de la ratlla del horitzó. Li agradaria volar com una au, resseguir el paisatge de la costa des del cel, com els ocells que acompanyaven els vaixells que tornaven de pescar cada capvespre. Descobrir el que hi havia dins de la cova Vissalat, al nord-est de la illa.

La clau que obria tots els panys (adaptació)

LA CLAU QUE OBRIA
TOTS ELS PANYS

Carles Cortés

ELS PRONOMS FEBLES

Els pronoms són paraules que poden substituir un sintagma nominal i fer, per tant, les mateixes funcions que aquest. Es classifiquen en forts o tòncics (*jo, mi, nos, tu, vós, vosté, ell, ella, si, nosaltres, vosaltres, vostés, ells, elles*) i febles o àtons.

Els pronoms forts poden funcionar com a subjecte (*jo, tu, ell...*) o com a complement verbal introduïts per una preposició (*a mi, de tu, amb ell...*). En canvi, els pronoms febles sempre acompanyen el verb i funcionen com a complement verbal (CD, CI, Atribut, CC, CRV o CP).

Les formes dels pronoms febles

			Singular				Plural			
			Reforçades	Elidides	Plenes	Reduïdes	Reforçades	Elidides	Plenes	Reduïdes
1a persona	Masculí	CD	em	m'	-me	'm	ens	ens	-nos	'ns
	Femení	CI								
2a persona	Masculí	CD	et	t'	-te	't	us	us	-vos	-vos
	Femení	CI								
3a persona	Masculí	CD	el	l'	-lo	'l	els	els	-los	'ls
	Femení	CD	la	l' (la)	-la	-la	les	les	-les	-les
	Masculí	CI	li	li	-li	-li	els	els	-los	'ls
	Femení	CI								
	Masculí	reflexiu	es	s'	-se	's	es	s'	-se	's
	Femení									
	Neutre	CD neutre atribut	ho	ho	-ho	-ho	ho	ho	-ho	-ho
Adverbials			en	n'	-ne	'n	en	n'	-ne	'n
			hi	hi	-hi	-hi	hi	hi	-hi	-hi

Els pronoms febles són monosíl·labs àtons que depenen del verb, amb el qual formen una unitat fònica. Per això sempre van immediatament:

davant del verb → proclítics   o   darrere del verb → enclítics
Em deixa un llibre.   *Deixa'm un llibre.*

Quan un pronom feble es combina amb un verb que comença o acaba en vocal, té lloc una elisió vocàlica. Aquesta elisió s'indica ortogràficament amb un apòstrof.

Així, els pronoms febles poden adoptar les formes següents:

Proclítics (davant del verb)	Forma reforçada: quan el verb comença per consonant, no hi ha elisió. Exemple: em desperte.
	Forma elidida: quan el verb comença per vocal o <i>h</i> , hi ha una elisió. Exemple: m' avorrisc, m' honora.
Enclítics (darrere del verb)	Forma plena: si el verb acaba en consonant o en diftong decreixent, no hi ha elisió. Exemple: cantant- me , parleu- me .
	Forma reduïda: si el verb acaba en vocal, hi ha elisió. Exemple: mira' m .

15 En parelles, llegiu aquest text, subratlleu els pronoms forts i encercleu els pronoms febles que hi apareguen.

TEXT 1

-Crec que ja he descobert per què t'ha citat Don Carlos, ahir vaig passar el dia pensant en això, fins que em vaig gitar -li va dir-. I si ara em confirmes que has estat l'únic que has rebut la carta, estic encara més segura que ho he encertat.

-Sí que saps tu coses, perquè ahir, Marisa i Manolo no en tenien ni idea -li va respondre Damián, en to escèptic.

-Et dic què em sembla? -Marga va fer una pausa llarga, per atraure l'atenció del seu marit. Després, hi va afegir, amb un posat còmplice:- Crec que l'empresa et vol fer un homenatge, així de senzill. Supose que ho mantenen en secret, per això els teus companys t'han dit que no en sabien res.

-Un homenatge! A mi? I per quins cinc sous?

-Pensa una miqueta, vinga. Quan començares a treballar en l'empresa?

-Quan tenia disset anys, encara em faltava més d'un mes per a fer-ne divuit. A casa necessitàvem els diners i vaig haver de deixar els estudis i posar-me a treballar.

AGUSTÍN FERNÁNDEZ PAZ. *Fantasmes de llum*

16 Classifica en aquestes dues graelles els pronoms febles que has encerclat en l'activitat anterior: en la primera, segons el tipus, i en la segona, segons la forma.

Personals				Neutres	Adverbials
1a	2a	3a	Reflexiu		
Davant del verb			Darrere del verb		
forma reforçada	forma elidida	forma plena	forma plena	forma reduïda	

Col·locació i combinació dels pronoms febles

Els pronoms febles se solen col·locar tots davant del verb, exceptuant-ne aquests casos:

- L'**infinitiu** (*explicar-me*), l'**imperatiu** (*explica'm*) i el **gerundi** (*explicant-me*) porten els pronoms enclítics o posposats.
- En les perífrasis verbals poden anar davant o darrere del verb, però sempre junts (*has de deixar-me-la / me l'has de deixar*).

Quan hi ha més d'un pronom feble, l'ordre de col·locació és el següent:

- El reflexiu (*es*) sempre es posa en primer lloc i es transforma en *se* (*se m'ha explicat / aprofitar-se'n*).
- El pronom que fa de CI s'anteposa al CD: *te'ls adjunten / raoneu-li-ho*.

CI+CD

CI+CD

- Els pronoms adverbials (*en, hi*) ocupen sempre l'últim lloc: *emporta-te'n / no s'hi posa*.

3a persona reflexiu	2a persona	1a persona	3a persona	adverbials i neutre
es	et, us	em, ens	li, els, el, la, els, les	en, hi, ho

Cal, però, destacar algunes particularitats:

- El reflexiu *es* no s'apostrofa mai davant de la forma *us* (*se us explica*) i és preferible la forma *se* davant dels verbs que comencen pel so [s] (*se sap*, però també *es sap*; *se centra*, però també *es centra*).
- **Davant del verb**, les formes reforçades *em, et* i *es* es canvien per les plenes corresponents si entre aquest pronom i el verb hi ha un altre pronom (*em preguntes* → *me la preguntes / et preguntaré* → *te la preguntaré*).
- **Darrere del verb**, les formes plenes *-ne* i *-los* es canvien per les formes reforçades corresponents si entre el verb i el pronom n'hi ha un altre acabat en *-s* (*explicar-ne* → *explicar-vos-en / explicar-los* → *explicar-vos-els*).
- Pel que fa a l'apostrofació, **cal apostrofar sempre tan a la dreta com siga possible** (*me n'aniré* és la forma correcta; en canvi **me'n aniré / *m'en aniré* són incorrectes).

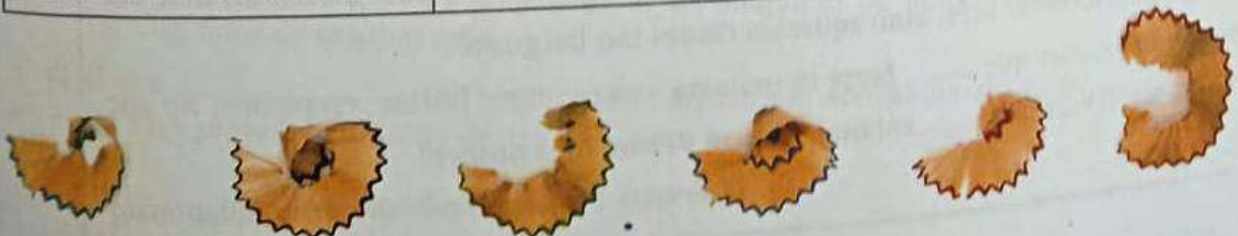
17 **Quan el verb comença pel so /s/, el feble ES es transforma en SE**

Encercla la combinació correcta de pronoms febles.

te'n agrada	compra-me'n	lloga-li'n	provant-me-ho
te n'agrada	m'en compra	l'in lloga	provant-m'ho
agafeu-li-ho	preguntar-vos-ne	assenyala'n	se cita
li-ho agafeu	preguntar-vos-en	assenya-la'n	es cita
se ho dius	portem-se	es sobreentén	demana-lis
li ho dius	portem-nos	se sobreentén	demana'ls

18 **Combina adequadament aquests pronoms febles, tenint en compte que en alguns casos poden anar tant davant com darrere del verb.**

me + en + faré = <i>me'n faré</i>	se + en + ha cansat	porteu + me + ho
va enviar + los + en	anar + se + en	encarrega + te + el
me + el + compre	li + en + regalen	fer + li + ho
porta + ens + les	ves + te + en	acompanya + ens + hi

19 ● Subratlla el CD i el CI d'aquestes oracions. Substitueix primer el CD, després el CI i, finalment, els dos complementers alhora. Les dos primeres, en parella. La resta, sense ajuda. Fixeu-vos en l'exemple:

Dona la clau al conserge. → Dona-la al conserge. / Dona-li la clau. / Dona-li-la.
CD CI CD CI CI + CD

a) Envia el correu al director.

b) Compra les taronges a la veïna.

c) Han dut la carmanyola per a nosaltres.

d) Han llogat una bicicleta per a la meua cosina.

e) Torna els llibres a la companya.

f) Digues a tota la classe el que estaves xiuxiuejant.

g) Joanjo prepara pizza per a Miquel.

h) Repartiu les fotocòpies a les companyes.

i) Dona açò a la presidenta de l'AMPA.

j) El periodista fa una entrevista a la consellera de Medi Ambient.

20 ● Completa aquest text amb els pronoms febles corresponents. Després, escolta'l per a comprovar que ho has fet bé.

TEXT 2

-Un moment! Però què fa aquesta? -va xisclar una veueta molt prima. En B. i en B. continuaven davant de l'escala. Però ara eren petits com gominols.

-De pressa, misser Artur, agafeu.....! -va dir l'Otília-. Que fem tard!

Els bessons van córrer cap al paraigüer, però l'Artur ..... va agafar pel coll, i tots dos agitaven les cames com aranyes a la seua mà.

-Fica..... a la caixeta! -va dir l'Otília.

-Mare meua, mare meua! -l'Artur va entaforar els seus espeternegants cosins a l'aguller de la tieta Elisabet i va tornar a ficar..... l'aguller a la butxaca de la jaqueta.

-Més de pressa, misser Artur! -cridava la fada, mentre anava amunt i avall del braç del xiquet-. No podeu córrer més, amb aquestes cames tan llargues?

-Doncs mira, potser que ..... faces tu mateixa -va remugar l'Artur, empipat-. No puc anar més ràpid. O vols que .....estampe contra l'arbre més proper?

CORNELIA FUNKE. *El lladre de gorres* (adaptació)

1 Subratlla el nexce de les oracions i indica de quin tipus d'oració coordinada es tracta.

- a) Vols anar al cine o prefereixes quedar-te a casa? .....
- b) Estàvem apuntats a l'excursió, però al final no hi vam anar. ....
- c) Els xiquets estaven molt motivats i van participar molt en l'activitat. ....
- d) És artista, és a dir, intenta viure amb les obres que pinta. ....
- e) Ara plou, ara ix el sol. ....

2 Marca les proposicions subordinades en aquestes oracions. Hi ha algun cas de recursivitat? Com ho has sabut?

- a) Porteu les caixes que no estiguen foradades.
  - b) Víctor ha suggerit que anem a sopar al restaurant que van obrir la setmana passada.
  - c) El drac de gel es despertava quan arribava l'hivern.
  - d) Mireia ens ha dit que Guillem no podia vindre a l'aniversari.
  - e) La persona que va denunciar els fets era el vigilant de l'empresa.
- .....
- .....

3 Anota quina funció fan els sintagmes subratllats i substitueix-los per un pronom feble.

- a) Jo tornaré el llibre a la bibliotecària. .....
- b) No es veu els defectes. .....
- c) No hauries de riure't d'ell. .....
- d) Han d'enviar el paquet a vosaltres. .....
- e) Busqueu-nos pel carrer. .....
- f) Marta escriu una carta a la seua cosina. .....
- g) Mon pare regala cromos al meu germà. .....
- h) No volen donar-me el permís. .....

4 Completa les oracions següents amb la forma del pronom feble que corresponga: l', -li, m', 'm, 'ls, -me, els, 'ns, la, en.

a) ..... encisa la falla d'enguany.	f) La dolçaina, ... toca molt bé.
b) Connecta ..... l'ordinador.	g) La partida, ... hem perduda.
c) Dicteu ..... la contrasenya, per favor.	h) ..... he comprat un còmic.
d) Quan arribe ella, doneu ..... les gràcies.	i) Als teus nebots? Regala ..... un CD!
e) De cançons, ... sabem massa.	j) Espera .....

5 Completa les oracions amb els verbs entre parèntesis.

- a) Hui ..... (1a sing. perfet de VENIR) a hora perquè ..... (1a sing. perfet d'EIXIR) prompte.
- b) Els llauradors ..... (3a plural perfet de DIR) que no ..... (3a sing. present de COLLIR) la taronja si no reben un preu adequat.
- c) Quan ..... (1a sing. present de subjuntiu de DORMIR) prou, ... (1a sing. futur de RENDIR) més.
- d) El gos ..... (3a sing. present d'indicatiu ACOVARDIR-SE) quan ..... (3a sing. present d'indicatiu de SENTIR) coets.